

1569.

Serunt suis subditis eligendi sibi Concessarium, qui solvant eos pecunia eosdem absolvunt a Casibus ipsius Episcopis reservatis.

Abusus inde nonnulli provenient.

Alias etiam magis effeminas facultates concesserant.

Hujusmodi literas, & cōcessiones irritat.

Eaque in posterum cōcedi prohibet.

Si quid secus agi contigerit, invalidat.

Pius Quintus An. IV.

57 AN. CH.

1569.
Contra inobedientes penas prescribit.

§.1. Toletan. gratia gratis accepta pietatis specie abutentes, & facultates a Sacris Canonibus sibi concessas excedentes literas suas in eorum Civitatibus, & Dioecesis publicare præsumperunt, quibus inter cetera pericula reprehenditur, quod cuicunque illas accipiendo certa soluta pecunia licitum sit, quem voluerit sibi sumere Sacerdotem, qui confessione audita ipsum absolvere valeat, non in eis tamen casibus, in quibus simplex Sacerdos absolvere potest, sed etiam in iis quæ solis Episcopis reservata reperiuntur, aliquo præterea casu admixto, qui ad examen hujus Sanctæ Sedi esset omnino referendus.

§.2. Ad hæc ipsi in dispensandis Cœlestis gratiæ donis nimium prodigi, iis sic literas prædictas accipientibus Indulgencias, & Pœnitentiarum iniunctiarum remissions nulla cum re temporali conferendas profusus passim, & indiscretæ largiuntur, quibus, & aliis licentiis prædictis non pauci fluctuantes, & infirmi venie facilitate inducti ad peccandum procliviores sunt quando tot, & tantorum delictorum remissionem certo, & vilissimo pretio acquirere possint, & indicem præterea casuum ac Indulgenciarum ædibus Sacris appendi jussérunt quibus emptores venari videntur, cum palam significetur solventibus suprascripta concedi.

§.3. Itemque missæ Sacrificium, & Sepulturam tempore interdicti, ciborum prohibitum usum, assumptionem duorum vel plurium ut compatrium ad Sacrum Baptisma contra decretum Concilii Tridentini præter eos, qui Synodalibus, ut dicunt, Constitutionibus asciscuntur, a Simonia reatu absoluti Sedi Apostolica reservatam impendunt, reparationem Ecclesiarum, & pias causas prætexentes, ut honesta præscriptione videantur cupiditatis vitium obduxisse.

§.4. Cum igitur inter cetera scandala etiam Simonia pravitas non obscure redoleat ex prædictis Sacri Tridentini Concilii decretis, & aliis Sanctionibus Canonicis, nostræ præterea Constitutioni, de Indulgentiis ad quæstum non emittendis, adversetur, clavium auctoritas evilescat, & Pœnitentialis satisfactio enervetur. Nos his malis celeri remedio occurrentum, eademque opera futuris præcavendum fore censentes. Motu proprio, & ex certa scientia, & de Apostolica potestatis plenitudine supradicta omnia, quæ in ipso Archiepiscopatu Toletano, & quibuscumque aliis Civitatibus, Dioecesis, & locis tam Hispaniarum, quam aliarum quarumcumque Provinciarum, & Regionum hujusque etiam prætextu Confraternitatum erigendarum, & quocumque alio emanarunt, damnamus, & execramus, ac perpetuo abolemus, nullaque, & irrita fuisse, & esse nunciamus, mandantes literas, & Judices.

§.5. Necnon scripturas, & monumenta quæcumque publica, & privata per ipsos locorum Ordinarios, & alios Ecclesiarum Rectores ubicumque reperientur dilacerari constringi penitusque deleri, & ne talia de cetero a quoquam fiant, publicentur, vel concedantur, districtius prohibemus.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. III.

§.6. Quicunque, etiam si Cardinalatus honore præfulgeant, securi egerint, seu contendent attentari, ab ingressu, & perceptione fructuum suarum Ecclesiarum tardi suspensi jaceant, donec satisfactio prævia illis per Sedem prædictam suspensi relaxetur: inferiores vero ab Episcopis sententiam Excommunicationis incurvant, a qua in mortis articulo constituti ab alio, quam Romano Pontifice absolutionis beneficium nequeant obtinere.

§.7. Decernentes etiam irritum, & inane quidquid securi per quoscumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contingit attentari.

§.8. Volumus autem ut presentium exempla etiam impressa Notarii publici manus, & Prælati Ecclesiastici sigillo obsignata eamdem illam prorsus fidem in judicio, & extra illud ubique locorum faciant, quam ipsæmet præsentes facerent, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

§.9. Nulli ergo omnino hominum licet &c.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesto quingentesimo sexagesimo nono, quarto Novenas Januarii, Pontificatus nostri Anno IV.

Dat. die 2
Januar. 1569.
An. IV.

CX.

Judæorum expulsio ab oīnibus locis domini S. R. E. ejusque subditorum, præterquam ab Urbe Roma, & Civitate Ancona.

*De materia Judæorum vide Conf. IV. Paul. IV.
Cum nimis. Tom. IV. Par. II. fol. 321.*

PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Hebraeorum gens sola quondam a Dominio electa, quæ divinis eloquiis insufsa, Cœlestium Mysteriorum particeps esset, quantum ceteris omnibus gratia, & dignitate excelluit, tantum postea incredulitatis sua merito, contempta, & neglecta in præcepis meruit deturbari, quod adveniente temporis plenitudine perfida, & ingrata suum Redemptorem indigna morte perempti impie reprobarit. Amisso namque Sacerdotio, legis auctoritate adempta, propriis desicta sedibus, quas tamquam lac, & mel fluentes, Clementissimus, & Benignissimus Deus jam inde a prima ipsius gentis origine illi præparaverat, terrarum Orbem tot jam seculis pererrans, invisa, probris, contumeliosaque omnibus objecta, fœdas, & infames quasque artes, quibus famem tolerare possit, haud securi quam vilissima mancipia, cogitur attristare. Sed Christiana pietas hunc ineluctabilem casum in primis commiserans, illam humanius facit apud se passa est diversari, ut scilicet cre-

Causa hujus
Constitutionis.

H

bro

bro illius intuitu passionis Dominicæ memoria fidelium oculis frequentius obveretur, simulque ea exemplis, doctrina, monitis, ad conversionem, & salutem, quæ reliquias Israël, Prophetæ oraculo futura est, amplius invitetur, a qua, si Christianorum Sedibus explosa, ad eas gentes quæ Christum non norunt diverteret, magis magisque aliena reddetur. Verumtamen illorum impietas pessimis omnibus artibus instructa, usque eo processit, ut jam pro communione nostrorum salute expediat, tanti morbi vim celeri remedio prohibere. Nam ut tam multa usurarum genera omittamus, quibus Hebræi egentium Christianorum substantiam usquequa exinaniverunt, perspicuum satis putamus eos, furum, & latronum receptores, atque participes, qui quaque res ab iis subreptas, & interversas, non modo profanas, sed etiam divino cultui fervientes, ne internoscantur, aut ad tempus suppressimere, aut alio transferre, aut omnino transformare conantur: plerique etiam specie tractanda rei proprio exercitio convenientis, honestarum mulierum domos ambientes, multas turpissimis lenocinis præcipitant, quodque omnium perniciosissimum est, sortilegiis, incantationibus, magicisque superstitionibus, & maleficis dediti, quamplurimos incautos atque infirmos Satanae præstigiis inducent, qui credant eventura prænunciari, fulta, thesauros, res abditas revelari, multaque præterea cognosci posse, quorum ne investigandi quidem facultas ulli omnino mortalium est permissa. Postremo cognitum satis, & exploratum habemus, quam indigne Christi nomen hæc perversa progenies ferat, quam infesta omnibus sit, qui hoc nomine censentur, quibus denique dolis illorum vita insidiatur. His, aliisque gravissimis rebus adducti, & augescientia quotidie ad Civitatum nostrarum perniciem scelerum gravitate permoti, cogitantes præterea supradictam gentem præter mediocres ex oriente commeatus nulli Reipublicæ nostræ usui esse, nostris vero populis, qui præsertim a Nobis aliquanto remotiores sunt, conducibilius fore illius nomen, flagitia, miseras aliunde ad se relatas audire, quam ullo caritatis stimulo eam in suo deinceps fini ut antehac confovere.

Judei omnes
dicedant de
locis dominii
S.R.E. Roma
& Ancona ex-
ceptis, infra
tres menses a
die publica-
tionis.

Inobedien-
tium pena.

§.1. Auctoritate præsentium precipimus, ut omnes, & singuli utriusque sexus Hebræi in omni ditione nostra temporali, & sub ea consistentium Civitatum, Terrarum, & locorum domicellarum, Baronum aliorumque dominorum temporalium, etiam merum, & mixtum imperium, ac vita necisque potestatem, & quamcumque aliam jurisdictionem atque exemptionem habentium, de ipsis omnino finibus intrarum mensium spatium postquam presentes literæ hic fuerint publicatae, omnino excedant.

§.2. Quibus præteritis quicunque, sive incolæ, sive peregrini, sive præsentes, sive futuri, in quacumque dictæ ditionis Civitate, Terra, vel loco, etiam Domicel-

lorum, Baronum, Dominorum, & aliorum exemptorum preditorum, quandcumque inventi fuerint, rebus omnibus spolientur, & Fisci juribus applicentur, mancipia Romanæ Ecclesiæ fiant, & in perpetuam servitutem afferantur, dictaque Ecclesia illud idem jus in eos, quod ceteri Domini in servos, & mancipia, sibi debitæ vendicare. Urbe Roma, & Ancona dumtaxat exceptis, ubi eos solos Hebræos, qui nunc eas habitant, ad prædictam memoriam amplius excitandam præsequendasque cum orientalibus negotiationes, mutuoque commeatus, cum eisdem permittimus tolerandos; cum eo tamen, ut nostras, & Predecessorum nostrorum, aliasque canonicas de eis Constitutiones studeant observare; sin minus, in poenas omnes quæ dictis Constitutionibus continentur, quasque in hoc innovamus, eo ipso incident. Futurum enim speramus, eos qui præsertim nostro, & hujus Sedis conspectui proximi sunt, noxæ metu a maleficis temperaturos, & interdum aliquos, uti antehac nostro quoque hortatu satis multis contigit, lumen veritatis cum gaudio agnituros. Sed neutri ad alteros, nec in alium dista ditionis locum ullo tempore demigrent, nec proficiantur, neque quemquam ex proscriptis ad se recipiant, si servitutem jugum, & supplicia voluerint evitare. Jubemus igitur omnium Provinciarum, Civitatum, & locorum dictæ ditionis Legatos, Gubernatores, Præsidentes, Prætores, & Magistratus, ac etiam locorum Ordinarios, necnon Domicellos, Barones, Dominos, & exemptos supradictos, ac quoscumque alios, ad quos id pertinet, ut quisque pro se, nulla alia a Nobis expectata jussione, aut mentis declaratione omnia prædicta quamprimum exequantur; & caveant diligenter, ulli posthac Hebræi ad ipsas Provincias, Civitates, & loca, etiam Domicellarum, Baronum, & aliorum preditorum ex quacumque causa amplius accendant. Quicumque vero, etiam de iis, qui Roma, & Ancona nunc sunt, excursu trimestri proximo inventi in quacumque dictæ ditionis parte, etiam quæ dominii temporaliter eorumdem Domicellarum, Baronum, Dominorum, & exemptorum sit, statim Ecclesiæ prædictæ mancipati in servitutem perpetuam coniiciantur; quorum etiam cervicibus graviores poenas impendere significamus, ut ceteri eorum exemplo discant, quanti fuerit hanc nostram prohibitionem temere neglexisse.

§.3. Non obstantibus predictis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, legibus communibus & municipalibus Provinciarum, Civitatum, & locorum preditorum, necnon Cameræ Apostolicæ juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, & conventionibus cum Hebræorum preditorum universitate, etiam sub fide publica, pacis, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, & literis Apostolicis, illis omnibus, ac etiam prædictis

Barones, &
Gubernatores
& alii ex-
equantur hanc
Constitutionem

Clausule de-
rogatoriae.

AN. CH.
1569.

Pius Quintus An. IV.

dictis Domicellis, Baronibus, & Dominis, ipsorumque Civitatibus, terris, locis, & populis, per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos, & Sedem praedictam, etiam Motu proprio, & ex certa Scientia, deque Apostolicæ testatis plenitudine, ac alias quomodocumque, & sub quibuscumque tenoribus & formis, & ex quibusvis causis etiam onerosis, ac cum restitutionibus, præservationibus, derogatoriarum derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacissimis & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, in genere & in specie quotiescumque concessis, confirmatis, & sèpius iteratis vicibus innovatis. Qua omnia & singula, etiam si de eis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales mentio, seu quævis alia expressio habenda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus, pro expressis habentes, quatenus prædicta, impedire vel differre, aut alias illis obesse possent, harum serie de simili potestatis plenitudine, specialiter & expresse revocamus, & abolemus, viribusque & effectu prorsus carere, ac quicquid fecus per quoscumque, scienter vel ignoranter attentari contigerit, irritum & inane decernimus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§.5. Volumus autem ut præsentium, exempla, etiam impressa edantur, eaque Notarii publici manu, & cujuscumque Curia Ecclesiastice, aut Pralati sigillo obsignata, eamdem illam prorsus fidem ubique locorum faciant, quam ipsæ præsentes facerent, si essent exhibita vel ostensa.

§.6. Nulli ergo omnino hominum licet, &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo nono, quarto Kalen. Martii, Pontificatus nostri Anno IV.

59 AN. CH.
1569.

rem quam in ceteris vitam degunt, & propter ea eidem Ordini commodum, & opportunum esse censentes, ut in singulis dicti Ordinis Provinciis, duæ domus, & loca recollecta hujusmodi existant, auctoritate Apostolica teuore præsentium perpetuo decernimus atque statuimus, quod in qualibet Provincia dicti Ordinis due ad minus domus, & loca recollecta esse debeant, Et præfata monasteria recollecta nullatenus ab hujusmodi recollectione separari possint: & Fratres in illis degentes, etiam si velint (nisi de Ministri Generalis ipsius Ordinis, vel Provincialis, & Discretorum Conventuum dictorum locorum recollectorum pro tempore existentium consilio) ad alia loca non recollecta transferri nequeant, nisi eidem Superioribus, ut aliter fiat, visum fuerit expedire.

§.2. Decernentes præsentes literas nullo umquam tempore, de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari, aut invalidari nullatenus posse, minusque sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositiōibus comprehendendi nullatenus posse, sicutque ab omnibus censi.

§.3. Et ita per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari debere; irritum quoque, & inane, quicquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§.4. Et nihilominus pro majori præmissorum occasione Venerabili Fratri Episcopo Conchen. & dilectis filiis caesarum Cutiæ Cam. Apost. Generali Auditori, ac Officiali Toletani. per præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, præsentes literas, & in eis contenta quæcumque solemniter publicantes, faciant illas ab omnibus, quos illæ concernunt, inviolabiliter observari, non permitentes aliquid contra præmissa quomodolibet innovari. Contradictores quolibet, & rebelles per easdem poenas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo.

§.5. Non obstantibus præmissis quibusvis Apostolicis necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, specialibus vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac quibusvis etiam juramento, & confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter vel divisi, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§.6. Ceterum quia difficile foret præsentes literas ad singula quæque loca, ubi exponuntur.

Clausula præservativa.

Clausula sublata.

Executorum deputatio.

Clausula derogatoria.

Fides transitorum.

Exemplorum fides.

Sanctio pœnalism.

D. P. An. IV.
26. Februarii.

CXI.

Quod in singulis Provinciis Fratrum Minorum Ord. S. Francisci de Observantia, duæ saltem domus assignentur Fratribus strictioris Observantiae, a quibus absque Prelatorum licentia nullatenus ad alia loca se transferre possint.

PIUS PAPA QUINTUS
Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Jusso de qua
in rubr.

In junctum Nobis desuper Apostolicæ servitutis Officium crebro Nos admonet, & inducit, ut personis quibuslibet regularibus, vigilantiae nostræ partes efficacius exhibentes eos in institutorum suorum regularium candore salubriter manuteneamus.

§.1. Accepimus sane nuper, quod in Ordine S. Francisci de Observantia nonnulla sunt domus, & loca, recollecta nuncupata, in quibus dicti Ordinis Fratres arctiores.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. III.

H 2

dien.